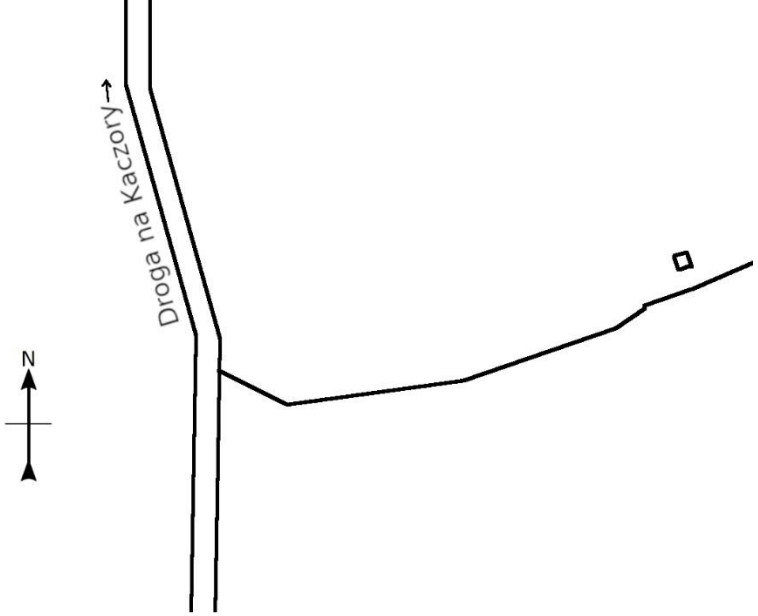

Rodzaj obiektu¹	Nazwa obiektu		Miejscowość
MOGIŁA ZBIOROWA	WZGÓRZA MORZEWSKIE – GRÓB MASOWY POLAKÓW ZABITYCH W EGZEKUCJI PRZEZ NIEMCÓW		MORZEWO
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	II wojna światowa	
	Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / PILSKIE /KACZORY	
	ulica / lokalizacja opisowa	Wzgórza Morzewskie - las w pobliżu miejscowości Morzewo	
	Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Lasy Państwowe / 301903_5.0007.8375	
	Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Las, 100 metrów od drogi w kierunku Kaczorów GPS: 53°04'04.2"N 16°53'24.4"E (53.067830, 16.890101)	
	Podstawowa informacja o pochowanych	MASOWY GRÓB POLAKÓW ZABITYCH W EGZEKUCJI – 41osób	
	Datowanie	Obecny nagrobek z 2014 roku	
	Forma ochrony	GRÓB WOJENNY	
	Wymiary (szer., głęb., wys.)	353 cm x 453 x 163 cm	
	Material	Granit, kamień, cegła	

Szkic sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
		<p>Miejsce pochówku oznaczone ukośną płytą nagrobną na podstawie ceglanej. Inskrypcja ryta. Zbudowano także dodatkową podstawę ceglana i umieszczono na niej metalowy krzyż pionowy. Teren otoczony murem ceglany.</p> <p>---</p> <p><u>Inskrypcja nagrobna na stronie 3</u></p>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie		Bibliografia	
<p>Stan zachowania bardzo dobry. Odmalowania wymagają tylko litery inskrypcji nagrobnej co będzie miało miejsce w 2023 r. ze środków Wojewody Wielkopolskiego.</p> <p>Obiekt podany kapitalnemu remontowi w 2014 r. ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.</p>		<p><i>Rejestr miejsc i faktów zbrodni popełnionych przez okupanta hitlerowskiego na ziemiach polskich w latach 1939-1945: Województwo piłskie</i> Warszawa 1983 s. 25-26 (opracowanie Głównej Komisji Badań Zbrodni Hitlerowskich w Polsce)</p> <p>Kaczmarek M., <i>Wzgórza Morzewskie – miejsce hitlerowskiej egzekucji</i> Poznań 1971</p> <p>Wardzyńska M., <i>Był rok 1939. Operacja niemieckiej policji bezpieczeństwa Intelligenzaktion</i>. Warszawa 2009 s. 200 i 218-219.</p> <p>Archiwum WUW, <i>teczka Kaczory</i>, brak sygn.</p>	
		Załączniki	
		<p>Dokumentacja fotograficzna – stan na 7.10.2021 r. – w wersji elektronicznej.</p>	
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Krzysztof Wiśniewski 18.08.2023 r.	

W TYM MIEJSCU DNIA 7.11.1939
HITLEROWCY ZAMORDOWALI
POLAKÓW Z POW. CHODZIESKIEGO

CHODZIEŻ	LIPIA GÓRA
WŁADYSŁAW DOMINIAK	JAN KRÓLAK
STEFAN BORKOWSKI	RÓWNOPOLE
MICHAŁ GARSTECKI	FRANCISZEK KOWALSKI
JÓZEF GRAMS	LEON KLUCK
EDWARD GRENCCEL	WŁADYSŁAW KRUGER
JAN HOFFMANN	PIOTR RAJEK
ADAM JANOWICZ	PROSNA
TADEUSZ KOPPE	GRZEGORZ UL
LEON LORENCKI	OSTRÓWKI
STANISŁAW RYBARCZYK	JÓZEF STOPA
FRANCISZEK ŚWIDERSKI	RADWANKI
MICHAŁ TYMOCZKO	LEON MISIAK
MARIAN WEYCHAN	STRZELCE
ROCH LENZ	FRANCISZEK MACZYŃSKI
MICHAŁ URBAN	STANISŁAW ZYGMUNT
BUDZYŃ	WYSZYNKI
WŁADYSŁAW KAJA	OSKAR FURMAN
STEFAN NOWAK	KAMIONKA
TOMASZ SKRĘTY	ALFONS WIENKE
KS. STANISŁAW ŁAKOTA	ZACHARZYN
SZAMOCIN	MICHAŁ SIERADZKI
ANTONI PAWLICKI	MARUNOWO
WŁADYSŁAW PODOLSKI	JÓZEF KRZEMIENIEWSKI
WILHELM KUTZNER	CHRUSTOWO
UJŚCIE	JÓZEF PEKSA
ANTONI JANOWSKI	LEON GRACZYŃSKI
ANTONI BARTKOWIAK	STEFAN LINKA
ANTONI HOPPE	
MARGONIN	
FRANCISZEK GAPIŃSKI	

Lista ofiar egzekucji i informacja o nich (lista za *Rejestr miejsc i faktów...*):

1. Borkowski Stefan, ur. 13 sierpnia 1920 r., uczeń w warsztacie fotograficznym w Chodzieży
2. Dominik Władysław, ur. 26 listopada 1893 r., robotnik w fabryce porcelany w Chodzieży
3. Dreikont Paweł, ur. 25 lipca 1912 r.
4. Fuhrmann Oskar, ur. 7 czerwca 1907 r., nauczyciel w Wyrzynach
5. Gapiński Franciszek, ur. 17 czerwca 1888 r., ogładacz mięsa w Margoninie
6. Garczyński Leon, ur. 3 listopada 1921 r., rolnik w Chrustowie
7. Garstecki Michał, ur. 21 września 1906 r., z Chodzieży
8. Grams Józef, ur. 18 lutego 1906 r., robotnik z fabryki fajansu z Chodzieży
9. Grünzel Edward, ur. 20 września 1919 r., robotnik fabryki porcelany w Chodzieży
10. Hoppe Antoni, ur. 13 czerwca 1920 r., z Ujścia
11. Hoffman Jan, ur. 12 maja 1904 r., robotnik z fabryki fajansu w Chodzieży
12. Janowicz Antoni, ur. 6 lipca 1886 r., z Chodzieży
13. Kaja Władysław, ur. 10 października 1894 r., kierownik szkoły w Budzynie
14. Kluck Leon, ur. 20 lutego 1903 r., rolnik w Równopolu
15. Koppe Tadeusz, ur. 1 lutego 1882 r., burmistrz Chodzieży
16. Kowalski Franciszek, ur. 9 listopada 1897 r., rolnik w Równopolu
17. Kozieł Antoni, ur. 10 marca 1892 r., kupiec w Laskowie, radny gromadzki
18. Krüger Władysław, ur. 15 września 1886 r., rolnik w Równopolu
19. Krzemieniewski Józef, ur. 21 marca 1906 r., kupiec w Muranowie, pow. Czarnków
20. Kutzner Franciszek, ur. 4 czerwca 1892 r., rolnik
21. Łabota Stanisław, ur. 28 października 1886 r., proboszcz parafii rzymskokatolickiej w Budzynie
22. Lenz Roch, ur. 28 lipca 1917 r., pomocnik rzeźnicki w Chodzieży
23. Ławęcki Leon, ur. 31 maja 1912r., robotnik rolny z Chodzieży
24. Maczyński Franciszek, ur. 14 kwietnia 1900 r., robotnik rolny w Studcach
25. Mieciak Leon, ur. 10 lutego 1906 r., z Radwanek
26. Nowak Stefan, ur. 25 lipca 1909 r., robotnik rolny w Budzynie
27. Pawlicki Antoni, ur. 21 maja 1902 r., szewc z Szamocina
28. Peksa Józef, ur. 1 lutego 1922 r., rolnik z Chrustowa
29. Podolski Władysław, ur. 11 maja 1905 r., handlarz bydłem Szamocinie
30. Rajek Piotr, ur. 16 czerwca 1896, rolnik w Równopolu
31. Rybarczyk Stanisław, ur. 25 sierpnia 1897 r., mistrz w fabryce fajansu w Chodzieży
32. Sieradzki Michał, ur. 30 sierpnia 1893 r., sołtys w Zacharzynie
33. Skręty Tomasz, ur. 15 grudnia 1885 r., st. Posterunkowy policji w Budzynie
34. Świdorski Franciszek, ur. 4 listopada 1892 r., z Chodzieży
35. Szerwiński Jan, ur. 3 maja 1914 r., robotnik rolny z Sułoszewa
36. Tymoczko Michał, ur. 25 września 1901 r., z Chodzieży
37. Ul Grzegorz, ur. 2 września 1919 r., syn stelmacha w Prośnie
38. Urban Michał, ur. 4 sierpnia 1884 r., rolnik w Strzelczykach
39. Weyhan Marian, ur. 20 stycznia 1888 r., wójt gm. Miejskiej w Chodzieży
40. Wienke Alfons, ur. 13 marca 1897 r., sołtys wsi Kamionka
41. Zygmunt Stanisław, ur. 8 października 1888 r., robotnik rolny w Strzelcach